

KETTŐ

2.1 A valóság

¹Sok filozófus és okkultista is úgy gondolja, hogy a valóság nem az, aminek látszik. Tagadják, hogy a látható fizikai anyag az ami, és azt állítják, hogy valami más – illúzió, álom, csak a szubjektív elképzelésünk. Úgy hiszik, hogy csupán azért, mert a valóságfelfogásunk az elménkben keletkezik, a valóság is elmeszülemény: „Amikor elfordulunk a világtól, az megszűnik létezni.” Különös akkor, hogy egyazon illúzióhoz osztozunk. Valóban különös, hogy az emberek érzékszervek és tudományos készülékek segítségével folyamatosan új ismereteket kapnak ezen illúzióból és illúzióról.

²Szemben az ilyen ötletekkel a hylozoika ugyanazt tartja, amit a józan ész. Mégpedig azt, hogy a valóság természetesen objektív, azaz: a valóság rajtunk kívül létezik és olyan, ami független a róla alkotott elképzeléseinktől.

³A valóság csak akkor lehet közös mindannyiunk számára, ha objektív. A valóságot csak akkor kutathatja és ismerheti meg az ember, ha független az emberi képzelődéstől és (a mi időperspektívánkban) változatlan. És egyedül az objektív tudás adhat nagyobb szabadságot nekünk, növelheti egyénekként és fajként a sors feletti hatalmunkat. Az objektív valóság feltétele a tudásnak, éppúgy, mint az egységnek és a szabadságnak.

⁴A hylozoika szerint a valóság legfőképpen az, aminek látszik, vagyis látható fizikai valóság. Ezenkívül a valóság mindig valami egészen más és mérhetetlenül több.

2.2 További adalék a valóság három aspektusáról

¹A valóság látható fizikai anyag. Ezzel egyidejűleg azonban valami más is, mint anyag. Ez a „más” tudat és mozgás.

²Az anyag kézzelfogható – objektív. Tehát kétségkívül valóságos. A tudat érzékleteink, ösztöneink, vágyaink, érzéseink, képzelődéseink, gondolataink, ideáink, akarati érzékleteink – minden, ami benső életünkben történik. Benső életünkben semmi sem kézzel fogható. Akkor ezért nem valóságos? Aligha! Az olvasó tudati élete ugyanúgy nagyon valóságos a maga számára, mint nekem az enyém. E benső életben sok közös van mindkettőnk számára. Ha nem így lenne, akkor képtelenek lennénk megérteni egymást, és ez a könyv csak a szerzője számára hordozna jelentést.

³A tudat nem kézzel fogható; pontosabban kifejezve szubjektív. Mégis valóságos. Természetesen a „gondolkodók” megpróbálják ezt a valóságot is elbogatellizálni. És ehhez felhasználják a félrevezető „semmi más mint”-gondolatmenetet. Azt mondják, hogy a gondolatok és az emóciók „semmi más, mint agyban lejátszódó kémiai és elektromos folyamatok”. Természetesen megállapítható, hogy végbemennek ilyen folyamatok az agyban, amikor érzelmet élünk át, gondolkodunk, vagy elhatározunk valamit. De azonos-e a kémiai reakció vagy az elektromos kisülés a gondolattal, annak tudati tartalmával?

⁴Azzal a megállapítással kezdtük ezt a részt, hogy az objektív anyag nem magyarázható szubjektív tudatként, nem magyarázható illúzióként vagy pusztán elképzelésként sem. Nem jutunk tovább akkor sem, ha ellenkezőleg teszünk: a tudatot pusztán anyagi jelenségekre redukáljuk. Az anyag és tudat egyaránt abszolútum. Ez azt jelenti, hogy egyiket sem tudjuk a másikkal vagy egyéb tényezőkkel megmagyarázni, hanem mindkettő önmagában alaptényezője a létezésnek. Alaptényezők lévén szükségtelen megvitatni, vajon léteznek-e, teljesen egyszerűen megállapíthatja bárki a nyilvánvalóságukat.

⁵Anyag és tudat a létezés alaptényezői. De csak ezek? Térjünk vissza az előbbi példánkhoz, a gondolkodás folyamatához. Az agy anyag, a mentális tartalom tudat. A kép még nem teljes. Statikus, nem élő. A dinamikus elemet, magát a folyamatot is bele kell venni a képbe. Az agy semmiképpen sem statikus. Állandóan van benne sok különböző fajta és az anyagi szervező-

dés minden szintjén – sejtek, molekulák, atomok és szubatomi részecskék között – működő aktivitás. A tudat sem statikus: állandóan különböző állapotokba vált át, különféle módon örökké aktív.

⁶A létezés harmadik alaptényezője, amely az anyag világára is és a tudat világára is jellemző, tehát a mozgás, a dinamika. A mozgás változás, és a változás mozgás. Semmi sem áll meg a kozmoszban, még a másodperc töredékére sem.

⁷Amit eddig mondtunk, a következőképpen foglalható össze: a valóságnak és a valóságban mindennek három világosan megkülönböztethető aspektusa van: anyag, tudat és mozgás.

⁸Ezeket aspektusoknak nevezik, mivel ugyanannak a valóságnak három különböző oldala. Mind a három tökéletesen valóságos, azonban a szétválasztásuk a fogalmi gondolkodásunk hatása, amikor önmagában egységes és szétválaszthatatlan valóságot figyelünk. Az anyag világa egyben a tudat világa és a mozgás világa. Emlékezzünk vissza a gondolkodási folyamat példájára. A három közül egyik sem létezhet a másik kettő nélkül. Minden, ami létezik, anyag, viszont minden anyagnak van tudata, és mozgásban van.

2.3 A szuperfizikai valóság

¹A hylozoika beszél fizikain túli valóságról, a szuperfizikai valóságról. A tisztánlátók észlelnék szuperfizikai formákat, amelyek más ember számára láthatatlanok és átjárják a fizikai, a látható anyagot. Az élőlények körül valamiféle pszichikai atmoszférát figyelnek meg, az úgynevezett aurát. Egy amerikai orvos, dr. Shafica Karagulla kutatta az aurát és annak gyógyászati jelentőségét. Azután kezdett érdeklődni iránta, miután találkozott néhány olyan kollégával, akik mindannyian azt állították, hogy képesek az aurát mint pácienseik körüli „éltető energiamezőt” észlelni. Megtanulták használni tisztánlátó képességüket a diagnózis felállításához. Beszámoltak arról, hogy gyakran tudtak egy betegséget mint az éltető energiamezőben lévő hiányosságot „látni”, mielőtt a patológiai elváltozás megjelent a fizikai szervezetben.

²Dr. Karagulla a *Breakthrough to Creativity* (Áttörés a kreativitáshoz) című könyvében a következőképpen foglalja össze, amit talált: Az embernek van egy fizikai éltető energiamezeje, amely a láthatóság határán van. Ez a testen túl néhány centiméterre kiterjedő fény-szövedékként nyilvánul meg. Továbbá az embernek van a testen túl mintegy negyven centiméterre kiterjedő emocionális mezője és egy hatvan centiméterre vagy még többre kiterjedő mentális vagy intellektuális mezője. A könyv kommentárjában dr. Edward Aubert a következőket írja:

³„Úgy látszik, hogy összefonódó energiák óriási óceánjában élünk. Ezek az energiák a lélegzés folyamatával analóg módon járnak ki-be az egyéni mezőinkből. Úgy tűnik, mindenki egyéni módon veszi fel az energiákat; néhányan elsősorban intellektuális serkentésen, mások emocionális ingerlésen keresztül teszik. Levertség és önzés nagymértékben csökkenti az egyén hozzáférését a kozmikus energiaellátáshoz.”

⁴Ez világosan jelzi, hogy a szuperfizikai valóságnak is megvan a három aspektusa, az anyag-, tudat- és mozgásaspektusa. Az aura nem a fizikai szervezet okozata, nem annak kisugárzása. Független léte van. A projekció jelenségében (lásd 1.2 fejezet) az ember tapasztalja, hogy élő és tudatos a „szellemi testében” (azaz aurájában), amikor átmenetileg elhagyja a fizikai szervezetét. Az aurának is megvan a saját szerkezete, amely független a fizikai szervezetétől, és a betegség rendszerint először az aurában jelenik meg, majd később a testben.

2.4 Világok a kozmoszban

¹A fizikai anyag látható és kézzelfogható számunkra. Mivel a szuperfizikai anyag számunkra nem látható és nem kézzelfogható, ezért néhány filozófus szubjektívnek vagy „szelleminek”, és nem objektívnek vagy anyagnak nevezi. Azonban már ez nyilvánvalóvá teszi, hogy

nincs tudomásuk a szuperfizikai valóság természetéről. A fizikai anyag alapja az atomok, amelyeket érzékeinkkel nem tudunk érzékelni. Csak amikor az atomok elegendő mennyiségben és elegendően durva összetételben gyűlnek össze, válnak objektív anyagként észlelhetővé számunkra. Természetesen maguk az atomok sem kevésbé objektívek, mint a belőlük felépülő látható formák. El kell kerülnünk azt a logikai hibát, hogy anyagnak véljük azokat az elhibázott fogalomköröket, amelyeket korlátozott megértésünkkel alakítottunk ki róla.

²Amikor Maxwell és Hertz több mint száz évvel ezelőtt felfedezték az elektromágneses mező létezését, ennek egyik következménye volt, hogy az anyag fogalmát a mezőkre is, egy addig elképzelhetetlen fogalomra, kiterjesztették. A tudomány felfogása szerint a mezők még éppen fizikaiak. Azonban a szuperfizikai „éltető energiamezőkről” szerzett növekvő tapasztalatunk végül lehetővé teszi a tudomány számára az anyag fogalmának még további, a fizikai korlátokon túlra történő kiterjesztését.

³A hylozoika azt tanítja, hogy sokféle szuperfizikai anyag létezik. Ezek az anyagok teljesen átjárják a fizikait, ugyanazon térben léteznek, mint a fizikai. Az ember aurája átjárja fizikai szervezetét, és messze azon túlra is kiterjed.

⁴Az egész fizikai világot, nemcsak bolygónkat, hanem az egész naprendszert, és azon túl az egész kozmikus teret kitölti és átjárja a sokféle szuperfizikai anyag. Ez azért lehetséges, mert még a legszilárdabb fizikai anyag is legnagyobb részben atomok közötti és atomokon belüli üres térből áll. Ebben a vákuumban látszólag határtalan tér van a szuperfizikai anyagot alkotó egyre finomabb atomok számára.

⁵Ily módon a különféle szuperfizikai anyagfajták különböző, a fizikai világgal egyazon térben lévő világokat alkotnak. Tehát, amikor a hylozoika a különböző világokat tárgyalja, nem különféle bolygókról vagy valami hasonló dologról beszél, hanem egyazon térben lévő különböző anyagállapotokról vagy dimenziókról.

⁶Mindegyik világnak saját atomfajtája, atomokból álló saját anyagfajtája, saját, jellemző tudatfajtája, saját mozgásfajtája (energia, vibrációk) van. A három aspektus az összes világban létezik, bár mindegyik világban teljesen más módon nyilvánul meg.

⁷A fizikai világ atomjai a legnagyobbak vagy legdurvábbak. A következő finomabb atomok azok, amelyek az emocionális világot építik fel. A mentális világot még finomabb atomok alkotják. Ezután még egyre finomabb atomok hosszú, folyamatos sorozata következik.

⁸A legfinomabb atomok az ösatomok, a monádok.

⁹Az emocionális világ neve abból adódik, hogy az anyagfajtájához tartozó tipikus tudat az emóciók vagy érzések. Az aurában lévő „emocionális mező” emocionális anyagból áll. Emocionális auráján keresztül minden fizikai szervezet (emberek, állatok és növények) kapcsolatban áll egymással. „Összefonódó energiák óriási óceánjában élünk.” Az egyéni emocionális aura a környező emocionális „óceán” sűrűsödése, és köztük folyamatos anyag-, energia- és tudatsere folyik. Ehhez hasonlóan működik az „intellektuális mező” és a mentális világ kölcsönhatása. Az erre a világra jellemző tudat gondolatokból, ideákból áll.

2.5 Szubjektív és objektív tudat

¹A szubjektív valóság a tudat. Az objektív valóság az anyag. Nincsenek kizárólagosan „szubjektív világok” mint az objektív fizikai világ ellentéte. Mindegyik világ objektív is, és szubjektív is, mivel mindegyik rendelkezik mind anyag-, mind tudataspektussal.

²A tudat képes felfogni a valóság minden fajtáját: anyagot, tudatot és mozgást. A tudat tartalma tehát lehet mind objektív, mind szubjektív. A tudatnak szubjektív tartalma van, amikor magával van elfoglalva: érzésekkel, gondolatokkal, emlékekkel stb. Ezt nevezik szubjektív tudatnak. A tudat az anyagot is képes észlelni. Ez történik például, amikor az érzékeinket használva érzékeljük, hogy mi történik a fizikaiban. Ezt nevezik objektív tudatnak.

³Normál esetben az embernek csak fizikai anyagot érzékelő objektív tudata van. Az emocionális és mentális anyagot érzékelő objektív tudat azt jelenti, hogy képesek vagyunk az ezekben a világokban lévő anyagi formákat „látni”, például az élő fizikai szervezet körüli aurát. Általában ezt nevezik tisztánlátásnak (clairvoyance). Az emocionális tisztánlátás sokkal elterjedtebb, mint a mentális.

⁴A legtöbb ember azonban nem tisztánlátó. A fizikai világbeli érzéketeket leszámítva az embernek csak szubjektív tudata van. Az eddig kifejlődött emocionális és mentális tudata szubjektív. Ez az oka annak, hogy a legtöbb ember elveti a szuperfizikai („szellemi”) világok ideáját. Az az idea, hogy az érzések és a gondolatok nem csak szubjektív állapotai a tudatnak, hanem térbeli kiterjedéssel rendelkező objektív dolgok is, meghatározható frekvenciájú vibrációval bíró erőterek is, furcsának látszik számukra. De nem azon emberek számára, akiknek magasabb (szuperfizikai) objektív tudatuk van.

⁵Minden gondolat egy sajátos mentális forma tudata, minden érzést egy emocionális anyagi forma hordoz. Akár tudja, akár nem, az ember tölti meg ilyen mentális és emocionális formákkal maga körül a mentális és az emocionális világot. E formákat a tisztánlátók képesek érzékelni, és akik megtanulták nyelvüket, megfejtetik e formák jelentését.

2.6 Az én és burkai

¹Felületesen vizsgálva a belső életünket, a tudatunk elég egységesnek tűnhet. De némi önfigyelés után láthatjuk, hogy egyidejűleg három különböző síkon van tudatunk: fizikai síkon érzéki benyomások és az izmoknak küldött akaratimpulzusok által, emocionális síkon vágyak és érzések által, valamint mentális síkon gondolatok és ideák által. Ily módon lehetünk egyszerre tudatában annak, hogy fáznak, ingerültek vagyunk és intellektuális munkával, például számolással vagy egy kirándulás tervezésével vagyunk elfoglalva. Tudatunk pillanatokra koncentráltabb a három sík valamelyikén. A tudat folyamatosan szinteket vált, és szüntelenül, nyugtalanul aktív.

²Néha, amikor figyelmünket a külső fizikai világ nem ragadja meg teljesen, valamint a belső emocionális vagy mentális világ sem köti le teljesen, az én tudatra ébred. Talán akkor észleljük, egy különálló nézőhöz hasonlóan, az örökösen változó háromfajta tudatunkat. Ez tapasztalható némi önfigyeléssel. Az érzések és gondolatok látszólag szabadon jönnek-mennek a maguk képzettársítási törvényei szerint, viszont az én képes közbelépni és irányítani ezeket, ha akarja. Ami figyel és irányít, annak különböznie kell attól, amit figyel és irányít. Az én érzéketek, érzések és gondolatok, de ezektől különböző, ezek felett álló és ezeken túl lévő is. Azonosulhat ezekkel a tudatfajtákkal, de tudatosan le is mondhat az azonosulásról. Az én önmagában a figyelő öntudat középpontjának és az akarat középpontjának látszik.

³Az uralkodó fizikalista pszichológia szerint az agy termel minden tudatfajta. A hylozoikai pszichológia szerint az agy nem oka a tudatnak, csupán a tudat kifejeződéseinek eszköze a fizikaiban. Magának az agynak nagyon kis tudata van. Az agy ugyan feltétele a fizikai szervezetben lévő tudatnak, de a tudatnak sem a test, sem az agy nem feltétele, mint ahogy ezt a projekció jelensége is bizonyítja. Egy analógia: A fizikai világban rádió-vevőkészülék szükséges, hogy hallhassunk rádióadást. Viszont a rádióadás, és éppígy a rádióadó, független a vevő működésétől, sőt még ennek létezésétől is.

⁴Csak fizikai tudat keletkezik a fizikai testben. A hylozoika azonban azt tanítja, hogy minden tudatnak van anyagi alapja. Ily módon az ember különféle tudatfajtáinak anyagi alapja más kell legyen, mint a fizikai szervezet. A hylozoika szerint ez az alap mind a monád (az éntom), mind a monádnak a különböző, egymástól teljesen eltérő tudatfajtákkal rendelkező világokban lévő burkai.

⁵Az ember burka a látható fizikai világban a fizikai szervezet. Az embernek vannak további burkai is, egy finomabb burka (a legtöbb ember számára) láthatatlan fizikai anyagból és három burka szuperfizikai anyagból.

⁶A növekvő finomság sorrendjében felsorolva az ember öt burkát a következőképpen nevezzük:

- (1) a durva fizikai – a fizikai szervezet
- (2) a finom fizikai – az éteri burok
- (3) az emocionális burok
- (4) a (viszonylagosan) durva mentális burok
- (5) a finom mentális, a kauzális burok, a „lélek”.

⁷A négy finom buroknak a fizikai szervezetben való jelenléte teszi lehetővé az ember számára, hogy élje az életét a fizikai világban, és ugyanakkor legyen emocionális és mentális tudata. Az emocionális burka nélkül elveszítené az érzéseit, vágyait, a mentális burka nélkül pedig képtelen lenne gondolkodni. A kauzális burokban lévő tudat a legtöbb emberben még igen fejletlen. Teljesen kifejlődve a kauzális tudat adja mindannak a közvetlen és helyes felfogását, amire e tudat az ember három világában irányul; tisztázza a dolgok okát és okozatát, függetlenül a bolygón lévő távolságtól és az eltelt időtől. Az öregek (a régi ezoterikai iskolák tanítói) ezt nevezték „intuíciónak” vagy „az ideák világában (a kauzális világban) lévő ideák megpillantásának”.

⁸A két fizikai burok közül valójában az éteri burok a fontosabb. Ez továbbítja a különféle életfenntartó energiákat („életerőt”) a fizikai szervezetnek. Az éteri burok funkcióiban fellépő hiányosságok csökkent vitalitásként és betegségeként jelennek meg a fizikai szervezetben. Sok ember képes a saját és más ember éteri burkát mint az egész testet körülvevő, vékony, halványan fénylő réteget érzékelni. Az éteri burok átjárja a fizikai szervezetet. Annak szinte tökéletes másolata, úgyhogy mindegyik sejtnak megvan a saját éteri hasonmása, a saját éteri burka. Valójában fordítva van: a fizikai szervezet másolata az éteri buroknak, amely annak alapformája, „tervrajza”. Ennélfogva az éteri burkot néha morfogenetikus vagy formateremtő buroknak nevezik.

2.7 A tudatkifejeződések három aspektusa

¹A valóság az anyag, a tudat és a mozgás egysége. Ha a három életeraspektus egyikét a másik két aspektustól elkülönítve szemléljük, akkor képünk mindig hiányos és megtévesztő lesz. A biológia csak a formák fejlődésének tekinti az evolúciót, és nem törődik a formákban lévő tudattal. A pszichológia a tudatot mint olyant tanulmányozza, de semmit sem tud annak anyagi alapjáról: az ember emocionális és mentális burkáról, valamint a monádról.

²A kozmoszban mindennek három aspektusa van és így a tudatkifejeződéseknek is. Az érzések, amiket érzünk, és a gondolatok, amiket gondolunk nem csupán a tudat szubjektív állapotai. Az érzések és gondolatok anyagi formák is. Végző soron erők is; okok okozatai, és, a maguk részéről, új okozatok okaivá válnak.

³Ezt az ősrégi idők két ezoterikai mondása világítja meg: „A gondolatok dolgok” és „a gondolatot energia követi”.

⁴Egyetemes párhuzam van az anyag, a tudat és a mozgás (erő) között. A fizikai anyag áll a legdurvább atomokból a kozmoszban, az emocionális anyagot finomabb atomok alkotják, és a mentális anyagot még finomabb atomok és így tovább. Az anyag a mozgásnak, az egész kozmoszt betöltő vibrációknak a hordozója, a közvetítője. Minél finomabbak az atomok, annál gyorsabbak, intenzívebbek, áthatóbbak a vibrációk, amit közvetítenek. E párhuzam az anyag és mozgás között létfontosságú a tudatot tekintve is, mivel a tudat minden tartalma megfelel egy adott sebességű vibrációnak egy adott anyagfajtában. Vannak fizikai, emocionális, mentális stb. vibrációk.

⁵Talán könnyebb ezt megérteni, ha először a fizikai világbeli dolgokat tanulmányozzuk. Mivel a fizikai anyag vibrál, a hullámok minden irányban terjednek. A frekvenciájától függően a vibráció például a kék színt vagy, mondjuk, a dó hangot közvetíti (egy alacsonyabb frekvenciánál). A vibrációk eltalálják a megfelelő érzékszervet az emberben. Azok ennek

megfelelő elektromos idegimpulzust hoznak létre. Ezek kisülnek az agyban, de a regisztráló szerv az éteri agy, nem a durva fizikai agy. Az örökösen változó vibrációk jelentésének roppant nagy tapasztalatával rendelkező éntom, a monád azonnal és pontosan értelmezi a benyomást.

⁶A differenciálódás lehetőségei kifogyhatatlannak látszanak. Gondolhatunk a színek, zenei hangok, szagok stb. akármennyi árnyalatára. Ugyanez igaz az emocionális vibrációkra, különböző hangulatokra és érzésekre vég nélkül.

⁷Az emberi érzés, legyen az erős vagy gyenge, tartós vagy múló, általa észrevett vagy észrevétlen, egy jellegzetes vibrációt hoz létre az ember emocionális burkában. A burok közvetlen összeköttetésben van az emocionális világgal. A vibráció minden irányban terjed. Gyorsabb a fénynél és forrásától csak roppant nagy távolságban gyengül. Hatással van minden útjába kerülő emocionális burokra. Ha a vibráció elég erős, ha a burok fogékony állapotban van, és ha az én nincs mással elfoglalva, akkor egy érzést úgy fog fel, mintha az egyén sajátja lenne. Így működik a telepátia, ami egyetemes jelenség a kozmoszban.

⁸Telepatikusabbak vagyunk annál, mint azt sejtjük. Az, amit a magunk érzésének vagy gondolatának hiszünk, javarészt külső sugallat. Ezek inkább rosszak, mint jók: például ok nélküli levertség, amit a nagyvárosi nyüzsgésben érzünk.

⁹Ezért van annak jelentősége, hogy tudatunkban aktívak, figyelmesek vagyunk. Passzív állapotokban érnek minket a legkönnyebben külső rossz hatások. Mi emberek még messze vagyunk attól, hogy képesek legyünk tudatosan gyakorolni a telepátiát, a szándékos gondolatátvitelt. Először muszáj megtanulnunk pozitívnak lenni, nem terhelni a másik embert negatív emóciálitásunkkal, nyomasztó érzéseinkkel.

¹⁰A három világban lévő öt burkunkat minden másodpercben számtalan vibráció éri. Az érzékeink a fizikai világ valamennyi vibrációfajtájának csak egy rendkívül szűk részét regisztrálják. Hasonlóan igaz ez a szuperfizikai burkainkban lévő szubjektív tudat esetében is. Az összes vibrációnak kevesebb mint a milliomod részét fogjuk fel. A többi mind észrevétlenül megy el mellettünk. Ha képesek lennénk felfogni és pontosan értelmezni minden vibrációt, amely hatalmas távolságokból érkezik hozzánk, akkor majdnem mindentudók lennénk.

2.8 Min alapul az ezoterikai tudás?

¹A hiyozoika a kozmoszt ugyanazon a helyen lévő világok sorozataként, egyazon hely dimenzióinak sorozataként ábrázolja. Ha a fizikai világot a legalacsonyabb világnak nevezük, akkor a szuperfizikai világokat e sorozat egymást követő magasabb világainak nevezhetjük. Így az „alacsonyabb” és „magasabb” nem alacsonyabb és magasabb helyzetet jelent a térben, hanem alacsonyabb és magasabb fajtát. Mit jelent akkor az alacsonyabb és magasabb kifejezés valójában? Vizsgáljuk meg ezt a kérdést a valóság három aspektusának nézőpontjából.

²Az anyagaszpektus: A kozmosz egyre finomabb anyagállapotok sorozata. Egy magasabb anyagfajta finomabb (kevésbé összetett) atomokból áll, mint egy alacsonyabb fajta. A sorozat minden magasabb anyagfajtája átjárja az összes alacsonyabb fajtát.

³A tudataspektus: A kozmosz a tudat egyre magasabb szintjeinek sorozata, amely az anyag megfelelő állapotaihoz kapcsolódik. Egy magasabb tudat tisztább és kiterjedtebb, mint egy alacsonyabb. Ahogy egy magasabb anyag átjárja az összes alacsonyabbat, úgy fogja fel egy magasabb tudatfajta az összes alacsonyabbat.

⁴A mozgásaszpektus: A kozmosz energiaszintek sorozata. A magasabb energiák intenzívebbek és erőteljesebbek, mint az alacsonyabbak. Minden egyes magasabb világban növekszik a tudat képessége is, hogy irányítsa az egyre hatalmasabb energiákat. A kozmoszban a legmagasabb világot a lehető legmagasabb tudatfajtával rendelkező monádok alkotják. Ezek a monádok irányítják a legmagasabb kozmikus energiákat „lefelé”, keresztül az összes alacso-

nyabb világon úgy, hogy bennük előrelendítik az evolúciót az előre látott végső cél felé: hogy minden monád megérkezze a legmagasabb kozmikus világba.

⁵Egy magasabb tudatfajta felfogja az összes alacsonyabb fajtát. Egy alacsonyabb tudatfajta azonban nem képes felfogni egy magasabb fajtát, számára a magasabb nem létezőnek látszik. A gondolat például a vágy szintjét követő magasabb síkon van, ezért képes érzékelni, megérteni és irányítani a vágyat. A vágy viszont nem tudja megragadni a gondolatot, mivelhogy „mentálisan vak”. Ehhez hasonlóan a vágy képes felosztani az érzékbenyomásokat kellemesekre, kellemetlenekre, míg az érzékek önmagukban vakok erre a megkülönböztetésre.

⁶A tudat mindig anyagban lévő tudat. A tudat aktiválódhat (fejlődhet) a pusztán szubjektívől az objektívba is: tudatában lenni az anyagnak. De ekkor is csak a „saját” anyagát és az összes alacsonyabb fajtát képes érzékelni. Azért, hogy konstatáljuk a magasabb anyagok és világok létezését, e magasabb anyagokat érzékelő objektív tudatot kell elsajátítanunk. Az emocionális objektív tudat (azaz: tisztánlátás) elméletileg és legfeljebb az emocionális és a fizikai világról szolgáltat ismeretet. Gyakorlatilag még ezekről a világokról sem nyújt sok ismeretet, amint azt mindjárt megmutatjuk. Így a tisztánlátó tudatlan marad a mentális és minden magasabb világ felől. Általában még csak nem is sejti a létezésüket, ami megmagyarázza, hogy a legtöbb tisztánlátó miért csak az „anyagi világot” és a „szellemi világot” ismeri, aminek ők a fizikai és az emocionális világot nevezik.

⁷A tisztánlátás számos tényező miatt bizonytalan és korlátozott forrása a tudásnak.

⁸A látás nem megértés. Az emberiség a közösségi tapasztalatán keresztül és tudományos kutatás által ismerte meg a fizikai világot életformáival, természeti folyamataival, törvényeivel stb. egyetemben. A tisztánlátó azonban olyan világba veti magát, amelyről nincs semmilyen korábbi tapasztalata. Tudományos ismerete e világ sajátos jellegéről, anyagi formáiról, különböző tudatfajtáiról, energiáiról, lakóiról stb. a semmivel egyenlő. Az összes látásmódja fizikai, amelyek a fizikai világbeli tapasztalatok alapján alakultak ki, mint például a fizikai idő- és a fizikai térfelfogása. Csak azt látja, amit ismer, vagy inkább amit ismerni vél. A félreértés lesz a jellemző, még akkor is, ha bizonyos részletek, meglehet, pontosan vannak megfigyelve.

⁹A leginkább zavarba ejtő tényező azonban az, hogy az emocionális világ a vágyak sajátos világa. Minden, ami emocionális, minden vágy és remény (a tudattalan is) azonnal konkrét formát ölt az emocionális anyagban. Elkerülhetetlen, hogy a tisztánlátó állandó valóságnak tekintse azokat a formákat. Az emocionális világban a vallásosak találkoznak istenükkel, mesterükkel, szellemi vezetőjükkel. Ebben a világban az összes előre kialakított vélemény megerősítést kap. Mert látjuk, hogy ezek valóságosak, és a beléjük vetett hitünk még jobban megerősödik. Az ember csak azután fogja magát megszabadítani ettől az illúzió-függőségtől, miután aktiválja a legmagasabb mentális vagy kauzális tudatot. Csak ezután lesz képes az emocionális és mentális tisztánlátását helyesen használni.

¹⁰Ha a tisztánlátás a valóság és az élet megismerésének útja lenne, akkor az emberiség már hosszú ideje megoldotta volna a tudást illető összes problémáját, mert a tisztánlátást nem olyan nehéz kifejleszteni, és tisztánlátó mindenhol található. Azonban amikor saját tanrendszert próbálnak alkotni abból, amit a „szellemi világban” találtak, alapvető dolgokban sohasem jutnak összhangra. Ez nagyon is világosan mutatja, hogy csak hébe-hóba, futólag pillantották meg a fennálló valóságot. Leginkább azokat az emocionális formákat látják, amelyeket maguk hoztak létre.

¹¹E tény azonban nem kellene, hogy elijesszen olyan kutatókat, akik mint dr. Karagulla, megpróbálják meghatározni, hogy mennyiben képesek emocionális tisztánlátók a fizikailag megállapítható (például fiziológiai) jelenségeket megelőző vagy az ezeket okozó szuperfizikai folyamatokat megfigyelni. Az ezoterika valami egészen más, mint az emocionális okkultizmus. Ezért az ezoterikusok minden korban óva intettek a tisztánlátás kifejlesztésétől.

Axiómaként állítják, hogy „nincsen olyan autodidakta látó, aki valaha is helyesen látott”. Swedenborg, Ramakrisna, Steiner, Martinus mind autodidakták voltak.

¹²Az ezoterikusoknak az alapvető ismeretelméleti álláspontját legvilágosabban Buddha fogalmazta meg 2500 évvel ezelőtt: Az ember egymaga nem tudja megoldani isten létének, a lélek halhatatlanságának és az élet értelmének nagy kérdéseit. Nem tud létismeretre szert tenni. Ez emberfölötti intelligenciák feladata.

¹³Ez nem azt jelenti, hogy az ember ne foghatna fel valóságismeretet, ha azt emberfölötti intelligenciák a felfogóképessége szintjének megfelelő formában adnák neki.

¹⁴Ez az ismeret az ezoterika. Az ember azon lények legalacsonyabb fajtája, amelyik valamilyen formában képes ezt felfogni. Ezt az ismeretet az emberhez legközelebbi emberfölötti lények fogalmazták meg mérhetetlenül nagyobb életértésük és azon többletismeretük alapján, amelyet a maguk részéről még magasabb lényektől kaptak. Ily módon az ezoterikát az egyre magasabb lényeknek a legmagasabb kozmikus világgal végződő teljes sora teszi hitelessé. Ebből fakad a tekintélye.

¹⁵Abszolút értelemben nincs tudatlanság. Már az ásványi birodalomban is tapasztal a monád, és tanul belőle. És az ember szert tett a fizikai világ roppant nagy ismeretére. Mégis mélységesen tudatlan a kozmoszt és annak egyre magasabb világait illetően; a tudat bennük folyó evolúcióját illetően; a lények magasabb fajtáit illetően; a létezés értelmét és célját, annak észszerűségét és törvénnyel való összhangját illetően. És ez az ismeret a lényeges; sokkal fontosabb, mint bármely műszaki újítás. Ezért egyedül az ezoterika ad mélyebb, minőségi értelemben vett ismeretet.

¹⁶Az ember, valóságismeret és az élet értelmének megértése nélkül, minden korban megfogalmazott többé-kevésbé ostoba életszemléleteket, vallásokat és politikai ideológiákat. Rendszerint ezek mind tudás-, mind életellenesek voltak. Tudósok és ezoterikusok (néha egy személyben) harcoltak a tudás ügyéért és a gondolkodás szabadságáért

¹⁷Napjainkban, főleg Nyugaton, sok embernek van új, az összes régitől teljesen eltérő beállítódása (attitűdje), olyan beállítódása, amely tudást tesz lehetővé. A hagyományok és régi gondolkodásmódok már nem látszanak automatikusan helyesnek csak azért, mert régiak és begyökerezettek. Az emberek kételkednek és maguk vizsgálódnak ahelyett, hogy tekintélyekre hagyatkoznának, többet és mélyebben akarnak tudni. Ez határtalanul örömteli. Csak ennek az új beállítódásnak a terjedésével válhatott lehetővé az ezoterikai tudás nyilvánosságra hozása.

¹⁸Kizárólag az ezoterika tud a létezés rejtélyére tartható magyarázatot adni. Hylozoikai formájában ez olyan egyszerűvé lett téve, hogy minden iskolás gyermek megtanulhatja felfogni. Mégis a hylozoika a legátfogóbb és teljes gondolatrendszer, amit valaha is adtak az emberiségnek. Nincs benne ellentmondás, és megcáfolhatatlan. Egyetlen ponton sem mond ellent azoknak a tényeknek, amelyeket az ember a valóságról a maga kutatásaival végérvényesen megállapított. Ezenkívül minden új tény, amelyet az emberiség majd felfedez, automatikusan megtalálja természetes helyét a rendszerben. A hylozoika által számtalan jelenségre és tényre adott magyarázat, amely nélkül ezek megmagyarázhatatlanok maradnak, mutatja, hogy e rendszer az összes többi fölött áll. Aki a filozófia, a teológia és a tudomány történetét tanulmányozva megállapította, hogy minden idők tudósai milyen könnyedén hittek megannyi abszurdításban, és megállapította, hogy milyen kevés ész és igazság volt a szuperfizikaival kapcsolatos emberi spekulációban, annak képesnek kell lennie meglátni, hogy egy olyan rendszert, mint a hylozoika, nem hozhat létre emberi intellektus. A hylozoika ezzel az emberfölötti eredetét jelzi.

¹⁹Az ember nem tudja megállapítani, hogy egy ezoterikai rendszer összhangban van-e a valósággal. Ez teszi irányadóvá az ezoterikát. Ezért a kritizálók azt állítják, hogy az ezoterika csak hit kérdése. Az ezoterikusok válasza erre a következő: nem szabad, hogy rendszerük hit tárgya legyen, nem szabad, hogy új vallássá váljon. Az ezoterikát nem szabad kritikátlanul,

érzelmi alapon elfogadni, csak mentális alapon szabad elfogadni. Elemezni, felfogni és megérteni kell, nem pedig „milyen csodálatos ez a tanítás”-féle érzelmekben dagonyázni.

²⁰Abszolúte szükséges a kritikus beállítódás, amire egyébként az ősi ezoterikai iskolák elemi szintű képzésükben ösztönöztek és tanítottak. Ez a kritikus beállítódás úgy az érdeket, mint a hiányosságokat illetően tárgyilagos, elfogulatlan, teljes körű, éleslátással rendelkező ítélőképességet jelent. A negatív, egyoldalú kritizálás emocionális, és tárgyilagosan nézve értéktelen.

²¹Az ezoterikának, főleg a nyugati hylozoikai formájában, munkahipotézisként elfogadhatónak kell lennie valamennyi intelligens, az élet értelmét kereső ember számára.

²²A hylozoikához mint munkahipotézishez való hozzáállást azok az éles eszű gondolkodók szemléltetik, akik azt elfogadták: „Amennyire csak képesek vagyunk látni, ez észszerű és ellentmondásmentes. Amennyire képesek vagyunk a gyakorlatban kipróbálni, egyezőnek bizonyul a valósággal. El fogjuk vetni, ha a továbbiakban nem így lesz. Észszerűbb, helyesebb szemléletet fogunk elfogadni, ha felbukkan egy ilyen.” Egy ilyen érvelést szükségtelen védeni és bírálaton felül áll.

A fenti szöveg a Section Two of *The Explanation* by Lars Adelskog. Copyright © 2004 and 2018 by Lars Adelskog magyar fordítása. Javított 2018.